

Holiday on Ice Technische revolutie

Fotografie: Deen van Meer

In het AV & Entertainment Magazine van juli 2008 viel een uitgebreid interview met set designer Bart Clement en lichtontwerper Luc Peumans te lezen. Eén van de onderwerpen die naar voren kwamen: de nieuwe weg die Holiday on Ice mede sinds hun intrede is ingeslagen. Van een tweedimensionale backdrop set, naar een driedimensionale belevingswereld, waarin de techniek opvallend onopvallend is geïntegreerd in het decor. De Holiday on Ice show 'Mystery' tourt op het moment door Nederland en stond half oktober in Ahoy'. AV & Entertainment Magazine sprak er met Hans Staal, Director Production & Operations.

Door Holiday on Ice waait sinds enkele jaren een frisse wind. Al sinds 1943 hebben wereldwijd meer dan 320 miljoen bezoekers deze ijsshow gezien. Tot enkele jaren geleden was het er qua techniek allemaal nog vrij 'basic' – het ging immers om het schaatsen, maar daar is met de drie meest recente shows flink verandering in gekomen.

De veranderingen werden mede geïnitieerd door de overtuiging van decorontwerper Bart Clement, geluidsontwerper Leo van den Boogaard en lichtontwerper Luc Peumans. Zij wilden driedimensionaal gaan en er zo voor zorgen dat mensen een totaalbeleving voorgeschoteld zouden krijgen. Bij Holiday on Ice moest men er even aan wennen, maar ging men inderdaad mee in de voor de ijsshow revolutionaire plannen. Zo ook Hans Staal, inmiddels 3,5 jaar verbonden aan Holiday on Ice en al 34 jaar actief in de entertainment business. Zeven jaar lang als inspicient bij Ramses Shaffy en Liesbeth List bijvoorbeeld, om van daaruit in de productie terecht te komen. Vergelijken met toen

kan eigenlijk niet eens meer, meent Staal: "De shows zijn natuurlijk veel groter en interessanter geworden en om dat toch allemaal te kunnen blijven volgen, ben ik me altijd wel voor de techniek blijven interesseren. Niet dat ik nu weet waar elke knop voor dient, maar ik begrijp waar het over gaat en dat vind ik belangrijk. Techniek is nu eenmaal een heel belangrijk onderdeel van de shows en ook dat gedeelte moet perfect gebeuren."

Opportunistic

Het geheim volgens Hans Staal: opportunistisch durven denken. "Dat heb ik indertijd bij Ramses Shaffy wel geleerd. Je dacht niet in budgettaire grenzen – niemand haalde het in zijn hoofd om bij voorbaat al te zeggen dat iets niet kon. Je ging dan juist met zijn allen aan de gang om oplossingen te zoeken om het toch voor elkaar te krijgen." Zo gaan Staal en consorten bij Holiday on Ice tegenwoordig ook te werk. "En dat lukt goed", aldus Staal. "We zijn er heel behoorlijk in geslaagd, maar het is altijd weer een heel avontuur om de

juiste club samen te stellen. Het is een kwestie van goed zoeken en weten wat er gebeurt in de wereld. De mensen die ik zoek zijn vaak toch de meer sensitieve mensen, die moet je dan ook het juiste gevoel weten te geven en zo duidelijk maken dat het allemaal mogelijk is. Vervolgens moet je dan ook nog zorgen dat ze dat goede gevoel blijven behouden." Het 'wij-gevoel' is daarbij uitermate belangrijk, beaamt Staal: "Alles heeft zijn reflectie op elkaar en dat is belangrijk om in ogenschouw te houden. Als er een dissonant in de groep is, dan werkt dat het hele proces tegen en dat kost onnodig veel energie. Natuurlijk heb je ook wel eens felle discussies, maar dat kan – als je zeker bent van je huwelijk dan kun je ook ruzie maken. Het gaat er bijvoorbeeld niet om dat Bart als decorontwerper zou vinden dat 'ie voorop moet staan, het gaat erom om met zijn alleen het beste resultaat te behalen en daar heeft iedereen dan uiteraard wel zijn eigen belang in."

Anders denken

Zoals gezegd was niet iedereen direct overtuigd van de driedimensionale plannen. Staal: "Het is dan ook een flinke verandering en dat brengt zowel interne als externe problemen met zich mee. Financieel gezien kon het en marketeers en dergelijke vinden het natuurlijk ook allemaal wel leuk, maar je hebt ook nog de mensen die het daadwerkelijk moeten gaan uitvoeren en die ineens totaal anders moeten gaan denken en werken. Dat was een enorme uitdaging en ook het technische personeel heeft zo een enorme slag geslagen – het heeft de technische ontwikkeling echt bevorderd." Holiday on Ice is sowieso volop in beweging. Zo is men bezig met een ISO-normering betreffende het energiegebruik. Holiday on Ice moet een groene onderneming worden: "Laten we wel wezen, het heeft natuurlijk ook een commercieel belang om

energie te besparen, maar we doen het ook uit maatschappelijk oogpunt. Natuurlijk moet er aan het eind van de rit onder aan de streep geld overblijven, maar wel op een manier die we allemaal leuk vinden. Soms is dat moeilijk, soms valt het reuze mee. We zijn met zijn allen een nieuwe weg ingeslagen en hebben daarbij een plan gemaakt over hoe we de toekomst ingaan. Het eerste resultaat zie je hier op het ijs: Mystery dus, mét driedimensionaal decor. Ijs en technische middelen zijn één met het decor. Alles is geïntegreerd, tot aan de volgsports toe." Mystery is overigens de eerste show in een serie van drie familieshows waarin het driedimensionale concept is toegepast. Spirit is de tweede show en van nummer drie (Energia) vinden op het moment van schrijven de laatste repetities plaats.

Leren

Hans Staal ziet de nieuwe ontwikkelingen rondom Holiday on Ice ook als een groot leertraject voor iedereen die eraan meewerkt. Neem bijvoorbeeld ook het licht – een gebied waarop voortdurend een revolutie aan de gang is: "We hebben bijvoorbeeld moeten leren met het showcontrolsysteem om te gaan. Het is een hartstikke goed systeem natuurlijk, maar er zijn ook momenten waarop je moet reageren op reacties van het publiek. Dan kun je vooraf wel zeggen dat het applaus vier seconden duurt, maar dat maakt het publiek wel lekker zelf uit. Ook daar hebben we in het begin van moeten leren natuurlijk. Nu het uiteindelijk allemaal werkt, kunnen we op deze manier alleen voor het licht al 1500 cues op één avond verwerken." Het kan ver gaan met de technische middelen van tegenwoordig en het is vaak dan ook moeilijk om op dat gebied de grens te bepalen. Het moet namelijk wel in dienst blijven staan van wat er op het

ijs allemaal gebeurt. Staal: "Je blijft met de techniek inderdaad altijd 'support' en dat zorgt voor een gezonde spanning tussen bijvoorbeeld techniek, regisseur en ontwerpers. Op een gegeven moment moet iemand zeggen dat het genoeg is, want creatieven zijn anders nooit klaar. Vandaag zijn ze tevreden, maar vanavond gaan ze naar bed en morgen kunnen ze zo weer met nieuwe ideeën wakker worden. Dan moet je het soms redelijk hard durven stellen. Dat is moeilijk, want het valt niet altijd mee om niet te veel te willen en de cenen soms in kas te houden terwijl iedereen zo razend enthousiast is."

Perfectionisme

Bij Mystery, Spirit én Energia is het originele en vooruitstrevende plaatje van Bart Clement en consorten behoorlijk intact gebleven. Gedurfd, zo meent ook Staal: "Je moet in dit vak niet grijs durven zijn. Je staat er om elke keer weer iets nieuws te maken, zodat de mensen verrast zijn." Dat is gelukt, mede ook door de sfeer van perfectionisme die de toon bepaalt bij Holiday on Ice. Elke voorstelling en elke repetitie wordt gefilmd om er nog punten ter verbetering uit te halen. Alles is gericht op succes boeken met zijn allen. Dat geldt voor iedereen, ook voor de mensen die de rekwisieten doen en dergelijke. "Het ontbreekt ons dan ook echt niet aan gemotiveerde mensen", vertelt Staal. Het is zalig om te mogen werken met mensen die zoveel passie hebben. Neem ook de schaatsers bijvoorbeeld. Als ze maar even de ruimte hebben dan staan ze alweer op het ijs."

Weinig Nederlanders

Bij Holiday on Ice is bewust gekozen voor een internationale technische ploeg, waar nauwelijks Nederlanders in zitten. "We hebben bijvoorbeeld

wel veel Belgen. Die kunnen op een of andere manier – met name ook in sociaal opzicht – beter schakelen dan de Nederlanders", legt Staal uit. "Nederlanders hebben toch vaak de neiging een beetje arrogant over te komen en dat is nu eenmaal niet bevorderlijk. Dat is jammer. We menen altijd alles beter te weten, maar waarom moeten we dat nou zo nodig doen? Je kunt namelijk veel makkelijker hetzelfde bereiken wanneer je gewoon normaal met elkaar praat. Zie het maar als een bos bloemen. Er zitten heel goede en minder goede tussen – je kunt immers niet alléén maar toppers hebben – maar samen werkt het gewoon perfect."

Trots en zenuwachtig

Het gevoel dat bij Staal overheerst wanneer hij kijkt naar Mystery en de andere shows van Holiday on Ice is absoluut trots. "We kijken echt allemaal vol trots terug op wat we allemaal gepresteerd hebben. Tot nu toe zit er namelijk nog geen sof bij. We moeten uiteraard wel bescheiden blijven, maar je ziet wel dat het wordt opgemerkt dat we goed bezig zijn. Vroeger heb ik ook meegemaakt dat het minder goed ging hoor en dan weet je echt niet hoe je het hebt. Ik heb als technicus wel eens meegemaakt dat je nog amper terug de zaal in durfde, dat hoop ik dan ook echt nooit meer mee te hoeven maken. Misschien werk ik me daarom ook wel eens zo te pletter." Neutraal kijken naar anderen's producties kan Staal al lang niet meer. Het tekent zijn betrokkenheid: "Het rare is dat ik vlak voor aanvang van anderen's producties zelf ook zenuwachtig begin te worden – al zit ik gewoon als publiek in de zaal. Ik zit dan onbewust toch te hopen dat het allemaal goed zal gaan, al heb ik er zelf geen barst mee te maken."